

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2007/86

Karar Sayısı : 2007/73

Karar Günü : 30.7.2007

Resmi Gazete Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Kocaeli 3. İcra Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 18.5.2004 günlü, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 77. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'nın 10. maddesinin ikinci fıkrasına aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Kocaeli Sanayi Odası tarafından, davalı Ercan Premiks ve Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında, oda üyeliği ve yıllık aidat borçları nedeniyle toplam 1.255,05 ytl alacağın tahsili için, Kocaeli Sanayi Odası yönetim kurulunun 29.11.2006 tarih ve 86 sayılı kararına dayanılarak, İcra İflas kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca ilamlı icra yoluyla takip yapılmıştır.

Kocaeli 5. İcra Müdürlüğü'nce düzenlenen icra emri, adı geçen borçluya 11.01.2007 günü tebliğ edilmiştir. Kendisine tebligat yapılmasından sonra borçlu, vekili aracılığı ile 18.01.2007 günlü dilekçe ile hakkında düzenlenen icra emrine ve 5174 sayılı Yasa'nın 77. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırılığı itirazında bulunmuştur. Kocaeli 3. İcra Hukuk Mahkemesi, itirazı Mahkeme'nin 2007/59 sıra numarasıyla esasına kaydetmiş ve yargılama devam ederken 13.06.2007 tarihli kararıyla, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına vararak iptali için, Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

II- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

5174 Sayılı Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu'nun,

“Tahsilat” başlıklı 77. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir.

“**MADDE 77 – 1)** (...)

2) Kayıt ücretleri, yıllık aidat, munzam aidat, navlun hâsılatından alınacak oda payları ve Birlik aidatı ile borsa tescil ücreti ve bunlara ait kesinleşen gecikme zamları ile para cezalarının tahsiline ilişkin olarak oda, borsa ve Birlik Yönetim Kurulunca verilen kararlar ilam hükmünde olup, icra dairelerince yerine getirilir”

B- Dayanılan Anayasa Kuralı

Başvuru gerekçesinde Anayasa'nın 10. maddesinin ikinci fıkrasına dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İÇtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, 30.07.2007 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 294 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, mahkemeler bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları yasa ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve görevine giren bir dava bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

Alacağı bir ilama veya ilam niteliğindeki bir belgeye bağlı olan alacaklı, elindeki bu belgeyle dilediği icra dairesine giderek takip talebinde bulunabilir (İİK m. 34).

Alacaklının ilamlı takip talebini alan icra dairesi, bir icra emri düzenler ve bunu borçluya tebliğe çıkarır. İcra emrini alan borçlu kural olarak icra emrine itiraz edemez. Yani, icra emrini alan borçlu itirazla hakkında yapılan icra takibini durduramaz. Borçlu, ancak İİK'nun 33 ve 33/a maddelerinde belirtilen, borcun zamanaşımına uğradığı, itfa(ödeme) veya imhal edildiği(ertelenmiş) nedenlerine dayanarak İcra Hukuk Mahkemesi'nden icranın geri bırakılmasını veya İİK'nun 16 ve devamı maddelerine dayanarak icra müdürünün yaptığı işlemi şikâyet yoluyla dava konusu yapabilir.

İcranın geri bırakılması davasında, mahkemenin yapacağı inceleme, İİK'nun 33 ve 33/a maddeleriyle sınırlı bir incelemedir. İtirazda bulunan borçlu, ilam veya ilam niteliğindeki belgeye dayanan takipte, ilamın zamanaşımına uğradığı, ödeme yaptığı veya kendisine ödeme konusunda alacaklı tarafından süre verildiği iddiasını, İİK'nun 33 ve 33/a maddelerinde sayılan belgelere dayandırmak zorundadır. Çünkü mahkeme, incelemesini bu belgelerle sınırlı olarak yapar. İcra Hukuk Mahkemesi bu belgeler dışındaki bir belgeye dayanarak, icranın geri bırakılmasına karar veremez. Burada mahkemenin sorunun çözümünde uygulayacağı kurallar, İİK'nun özellikle 33 ve 33/a maddesi ile usule ilişkin kurallarıdır. İcra Hukuk Mahkemesi, icranın geri bırakılması davasında ilam niteliğindeki belgenin dayanağını araştırıp inceleme konusu yapamaz.

Borçlu vekili tarafından Kocaeli 3. İcra Hukuk Mahkemesine 18.01.2007 tarihinde açılan dava, borca ve gecikmiş faize itiraz niteliğindedir. Bu çerçevede, yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alındığında, İcra Hukuk Mahkemesi, icra emrine itirazda bulunan borçlunun bu itirazını, İİK'nun 33 ve 33/a maddesine göre inceler ve karara bağlar. Mahkemenin bu davada yapacağı inceleme, borçlu tarafından ileri sürülen ve İİK'nun 33 ve 33/a maddelerinde sayılan zamanaşımı, ödeme ve erteleme savlarıyla sınırlı bir incelemedir. İcra emrine itiraz davasına bakan mahkemenin sorunun çözümünde uygulayacağı kurallar, ilam niteliğindeki belgenin dayanağını oluşturan 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 77. maddesinin ikinci fıkrası değil, İİK'nun özellikle 33 ve 33/a maddesi ile usule ilişkin kurallarıdır.

Dolayısıyla iptali istenen ve 5174 sayılı Yasa'nın 77. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen, oda alacaklarının tahsiline ilişkin olarak oda, borsa ve Birlik Yönetim Kurulunca verilen kararlar ilam hükmünde olup, icra dairelerince yerine getirileceğine ilişkin kural, icranın geri bırakılması davasında, ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bir yasa kuralı değildir.

Bu durumda, başvurunun itiraz yoluna başvuran Kocaeli 3. İcra Hukuk Mahkemesi'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

18.5.2004 günlü, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 77. maddesinin ikinci fıkrasının, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu fıkra ile ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 30.7.2007 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili

Üye

Üye

Haşım KILIÇ

Sacit ADALI

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Üye

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Mehmet ERTEN

A. Necmi ÖZLER

Üye

Üye

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Şevket APALAK

Serruh KALELİ

Esas Sayısı : 2007/86
Karar Sayısı : 2007/73

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ